

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А О.Д.

Директорка *Вікторія СИДОРЕНКО*

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Сучасні теорії соціальної психології»

Шифр за ОП

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Рівень вищої освіти

Рік навчання

Вид дисципліни

Форма навчання

ОК/8

05 Соціальні та поведінкові науки

053 Психологія

Психологія

Другий (магістерський)

I, семестр 1, семестр 2

професійна підготовка

заочна

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

педагогіки, психології та менеджменту

Білоцерківського інституту неперервної

професійної освіти

(протокол № 12 від «05» листопада 2024 р.)

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові:	Торба Наталія Григорівна
Науковий ступінь (спеціальність):	кандидат психологічних наук за спеціальністю «Вікова та педагогічна психологія»
Вчене звання (спеціальність):	доцент
Посада:	доцент кафедри педагогіки психології та менеджменту
ORCID:	ORCID iD 0000-0001-5187-1111
Профіль:	https://scholar.google.com.ua/citations?user=ECWm_dZoAAAAJ&hl=ru
e-mail:	torbang@ukr.net
Контактний телефон:	050-612-42-66

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	5
Лекції:	18
Лабораторні заняття:	-
Практичні заняття:	18
Самостійна робота:	114
Курсова робота:	-
Вид контролю:	Екзамен
Мова викладання:	Українська
Форма викладання:	дистанційна (з використанням ліцензійного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365) https://www.office.com/l)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	Вебресурс навчальної дисципліни в е-ресурсі навчальної групи на ліцензійному сервісі Microsoft Teams платформи Office 365
Репозитарій навчальної дисципліни:	Доступ надається в індивідуальному порядку
Консультації:	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.00-17.00 (050 612 42 66)

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, співпрацювати з представниками інших споріднених професій, громадських організаціях з питань надання психологічної допомоги.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію, налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях, здійснювати психологічний супровід з урахуванням особливостей психоемоційних станів та світоглядних позицій

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливої інформації із різних джерел із використанням сучасних інформаційно- комунікаційних технологій, здійснювати реферування наукових джерел. обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.

РН5. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій, презентувати власні способи розв'язання психологічних проблем і узагальнювати емпіричні дані, формулювати теоретичні висновки.

РН7. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх; отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість, організовувати та реалізовувати освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

РН10. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності, демонструвати соціальну відповідальність та свідому поведінку, сповідувати гуманістичні та демократичні цінності.

РН13. Застосовувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам з урахуванням їх світоглядних позицій та культурних цінностей, розробляти програми психологічного супроводу освітньої та професійної діяльності

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за напрямом «Сучасні теорії соціальної психології» та відповідними вміннями і здатностями для здійснення ефективної професійної діяльності за спеціальністю.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей зазначених в пункті 4 цього силабусу.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): Філософія освіти. Вступ до фаху. Соціальна та екологічна безпека діяльності. Теоретико-методологічні проблеми психології.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо

після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): Психологія масової поведінки. Психологія організацій та управління персоналом.

8. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. «Предмет і проблематика соціальної психології»

Отже, соціальна психологія – це наука про внутрішній (психічний) зміст соціальних явищ. Такою вона є у своїх дійсних межах, хоч вони й не всіма представниками соціальних наук визнаються. Нерідко соціальну психологію означають як наукову дисципліну, що зародилася в надрах соціології і психології, посідає проміжне місце між цими двома “батьківськими” науками і виконує функцію своєрідного “коридору”, яким вони між собою сполучаються.

Такі твердження породжують уявлення, що нібито був час, коли соціологія і психологія вже існували як розвинені науки, і від них, мовляв, почала відбруньковуватися соціальна психологія. Це, своєю чергою, спричинюється до сумнівів щодо її наукового статусу, сприйняття її фактично як маргінальної дисципліни, такої собі “бідної падчірки”, котра приречена постійно шукати свій предмет досліджень, відвойовуючи його по шматочку в “батьківських” наук. Однак теза про зародження соціальної психології “в надрах” соціології і психології, м’яко кажучи, не цілком відповідає дійсності.

Насправді в період появи перших соціально-психологічних теорій (а це була друга половина XIX ст.) соціологія і психологія ще лише формувалися як самостійні науки, їхні епістемологічні межі були хисткими і невиразними. Тому узвичаєне віднесення вчених, які порушували соціально-психологічні проблеми, до соціологів, психологів чи соціальних психологів часто-густо не має переконливих підстав, є наслідком суто довільних і не завжди достатньо вмотивованих тлумачень, спричинених пізнішими намаганнями монополізувати міждисциплінарну інтелектуальну спадщину в інтересах вивищення тієї чи тієї науки. Історичні факти засвідчують, що соціально-психологічні знання формувалися не “в надрах”, а в процесі становлення психології і соціології як наук.

Тема 2. Історія становлення та розвитку теорій соціальної психології

Сучасна західна соціальна психологія не ґрунтується на якійсь одній цілісній інтегративній теорії. Це радше психологія орієнтацій, напрямків, пов'язаних із іменами вчених, які їх започаткували. Враховуючи, що до 60—

70-х років XX ст. у світі домінувала американська соціальна психологія, можна говорити про американську традицію у цій науці. Йдеться як про теоретичні концепції, так і про прикладні аспекти, пов'язані з методами та техніками дослідження.

Визначити головні теоретичні орієнтації західної соціальної психології надзвичайно важко через відсутність критеріїв їх чіткої диференціації. У 60-х роках американськими психологами були запропоновані два принципи аналізу теоретичних позицій вченого: розуміння ним природи людини та головна проблематика досліджень. Пізніше була здійснена спроба конкретизації цих двох принципів шляхом введення шести критеріїв розрізнення теоретичних підходів, зокрема таких: головне джерело даних для спостереження; поняття, які використовуються для пояснення мотивації або, ширше, особистості загалом; роль свідомості в поведінці; роль несвідомого в поведінці; роль зовнішнього середовища; роль соціокультурного середовища.

Виходячи з цих критеріїв, більшість американських соціальних психологів виокремлюють три психологічні напрямки: біхевіоризм, психоаналіз, когнітивізм (гештальттеорію) та один соціологічний — інтеракціонізм (хоча не всі представники психологічного напрямку виокремлюють інтеракціонізм як теоретичну орієнтацію соціальної психології). Зокрема, американські соціальні психологи Дж.Мак-Девід та У.Херері до переліку головних соціально-психологічних теорій інтеракціонізм не включають.

Тема 3. Соціальне настановлення особистості як регулятор соціальної поведінки.

Ідея виявлення рушіїв людської поведінки в соціумі (у групах, у міжособовій взаємодії) посідає в соціально-психологічному знанні одне із центральних місць, є в певному розумінні його першоосновою. Що спонукає людину до реалізації того чи іншого сценарію соціальної поведінки в конкретній ситуації, чим зумовлюється вибір можливих поведінкових альтернатив та їх зміна? Що, власне, регулює соціальну поведінку — внутрішній світ індивіда чи зовнішні обставини? Ці питання від самого початку цікавили соціальну психологію. Відповідь на них шукали насамперед у тих станах і властивостях людини, які передують реальній поведінці і є латентними, тобто прихованими від безпосереднього спостереження. Ідеться про так звані ціннісно-ставленнєві механізми. Тож саме з них і розпочнемо розгляд проблеми регуляції соціальної поведінки, її пояснення та передбачення.

Серед феноменів, які лежать в основі регуляції соціальної поведінки

індивідів і груп, одним із найважливіших є соціальне настановлення. Воно завжди враховується в життєвій практиці, коли йдеться про прогнозування чиеїсь поведінки.

У кожному випадку прогноз базується на інформації про ставлення до когось чи до чогось. Отже, у повсякденному житті побутує думка, що ставлення визначає нашу поведінку стосовно об'єкта ставлення. Традицію вивчення соціальних настановлень було започатковано в американській соціології і соціальній психології, звідки й прийшов сам термін для позначення цього феномена – «атитюд» (attitude в перекладі з англійської означає “ставлення”). В Україні конкурують з цим терміном терміни-синоніми “соціальне настановлення” і “соціальна настанова”. Соціальне настановлення (атитюд) – одне із засадничих понять соціальної психології, під яким розуміють соціально детерміновану схильність особистості чи групи до задалегідь визначеного ставлення-позиції щодо того чи іншого соціального об'єкта (людини, явища, події).

В онтологічному та історико-науковому аспектах поняття соціального настановлення пов'язане із загальнопсихологічним поняттям «настановлення» (від англ. set – прописувати, встановлювати, налаштовувати), яке ввели в ужиток на початку ХХ ст. німецькі вчені Л.Ланге, Г. Мюллер, Ф. Шуман, що працювали в галузі експериментальної психології. Таку назву дістав зумовлений минулим досвідом людини чинник, який визначав швидкість її реагування на експериментальну ситуацію сприймання, тобто налаштованість на певну цілеспрямовану діяльність щодо об'єкта в разі можливої його появи.

Тема 4. Гуманістичний напрямок в соціальній психології. Сучасні теорії соціальної психології.

Гуманістична психологія сформувалась в середині ХХ ст. як реакція проти зовнішнього детермінізму теорії наuczіння і внутрішнього детермінізму, який пропонується психоаналізом. Тому інколи гуманістичну психологію називають третьою силою в дослідженні особистості, а теоретичні напрямки персонології часто класифікують в термінах трьох основних категорій.

Перша – психоаналіз – представляє людину як істоту з інстинктами та інтрапсихічними конфліктами.

Другий напрямок в психології особистості, біхевіоризм, трактує людей як результат впливу зовнішнього середовища.

Гуманістична психологія – це третій напрямок в персонології, який протистоїть першим двом. Психологи гуманістичного напрямку відкидають детермінізм поглядів, інстинктів або середовищного програмування. Вони

вважають, що люди самі вибирають, як їм жити. Найбільш відомими представниками гуманістичної психології вважаються американські психологи А. Маслоу та К. Роджерс. Ці психологи вище за все ставлять людський потенціал. Гуманістична психологія заявляє, що людина позитивна за своєю природою і здатна до самоудосконалення. З точки зору гуманістичної психології, сама сутність людини постійно рухає її у напрямку особистісного росту, творчості і самодостатності, якщо тільки сильні обставини оточення не перешкоджають цьому.

Тема 5. Соціальна комунікація і міжособистісна взаємодія

Комунікація – це передача інформації від однієї системи до іншої через посередництво спеціальних носіїв, сигналів. В суспільстві комунікація здійснюється між індивідами, групами, організаціями, державами, культурами завдяки знаковим системам (мовам). Комунікація між людьми відбувається у формі спілкування, як обмін повідомленнями, в яких відображено знання, думки, ідеї, ціннісні ставлення, емоційні стани, програми діяльності сторін, що спілкуються. В процесі безпосереднього спілкування між людьми комунікація нерозривно пов'язана з їх психологічною взаємодією і лише в абстракції може розглядатись як самостійна інформаційна форма міжособистісного спілкування. В загальній теорії інформації є поняття «семантично значуща інформація», тобто, та що має смисл і впливає на зміну поведінки. За характером впливу інформація, що йде від комунікатора, може бути: Спонукальна – висловлюється у наказі, проханні, інструкції, пораді і розрахована на те, щоб стимулювати певні дії, та виконує такі функції: активізація поведінки, тобто, спонукає до дії у певному напрямку; інтердикція заборона певних дій; дестабілізація – порушення деяких автономних форм поведінки. Констатуюча – виступає у формі повідомлення і передбачає зміну поведінки не прямо, а опосередковано та поступово. Залежно від спрямованості інформації, виділяють: Аксіальну – спрямовану на одного реципієнта. Ритуальну – спрямовується на багатьох реципієнтів.

Тема 6. Група як соціально-психологічний феномен. Психологія великих груп та стихійних спільностей

Спілкування і міжособистісна взаємодія відбуваються в соціальному контексті, тобто в конкретному соціально-історичному та соціокультурному середовищах, у різноманітних формуваннях і об'єднаннях. Існування таких угруповань та їх вплив на психіку індивіда є природним і об'єктивним

результатом історичного розвитку людської цивілізації. Різноманітні сукупності індивідів соціальна психологія позначає поняттями – спільність і – група. Соціальна спільність – сукупність індивідів, об'єднаних соціальними зв'язками і причетністю один до одного за певною ознакою. У загальному плані групу розглядають як конкретну спільність людей, які включені до типових для них різновидів і форм діяльності та об'єднані системою відносин, поведінка та діяльність яких регулюється спільними цілями, нормами, цінностями.

Саме завдяки включенню людини до соціальної групи, на відміну від випадкового об'єднання, вона може задовольняти свої інтереси, потреби, цілі. До ознак соціальної ознаками групи відносять зміст та характер спільної діяльності; цілі та завдання цієї діяльності; певний тип відносин між членами групи; зовнішня та внутрішня організація групи; прийняті у групі норми та цінності; усвідомлення членами групи своєї належності до неї, наявність «ми-почуття»; наявність групових атрибутів (назва, символ, гасла). Дослідники вказують на певні відмінності в сутності та обсязі понять – соціальна спільність і – соціальна група. Якщо поняття – соціальна група в основному позначає функціонування певного угруповання, товариства, об'єднаних спільними цілями людей, то поняття – соціальна спільність акцентує на результатах цього функціонування – виникненні певного соціального переживання, яке стає надбанням кожного належного до неї індивіда. Крім того, поняття – соціальна спільність ширше за обсягом і містить поняття – соціальна група. Водночас вони за багатьма ознаками подібні між собою. Особливим різновидом великих соціальних груп є короткочасні об'єднання багатьох осіб, часто з різними інтересами, які збираються разом і демонструють спільні дії. Вони можуть бути кимось організованими, або виникати стихійно. Такі групи не завжди чітко усвідомлюють свою мету і можуть діяти дуже активно. У них легко виникають і поширюються різні масові явища: чутки, паніка та ін. Традиційно великими стихійними групами вважають масу, публіку, аудиторію, натовп.

Тема 7. Психологія малих соціальних груп. Динамічні процеси у малих соціальних групах.

Різноманітні уявлення про малу соціальну групу, розвиток групової психології стали передумовою кристалізації різноманітних напрямів у її вивченні. Найпомітніші серед них: Діяльнісний підхід заснований на принципі діяльності. В рамках даного підходу розроблено ряд теорій групової активності: стратометрична концепція групової активності,

програмно-рольовий підхід до дослідження наукового колективу, модель соціально-перцептивних процесів. Організаційно-управлінський підхід заснований на уявленнях про соціальну організацію та управлінську діяльність, має виражений прикладний характер та орієнтований переважно на психологічне забезпечення виробництва. Параметрична концепція відстоює ідею про те, що поетапний розвиток малої групи здійснюється завдяки розвитку її важливих соціально-психологічних параметрів (організаційних, емоційних, динамічних характеристик групи). Соціометричний підхід заснований Дж. Морено на виокремленні двох структур суспільних відносин: макроструктури як просторового розміщення індивідів у різних формах життєдіяльності і мікроструктури – психологічних взаємин особистості з оточенням.

Мікроструктура є пріоритетною щодо макроструктури, оскільки визначає стан не лише малої групи, а й суспільства, оптимальним варіантом побудови якого є узгодження обох структур. Соціологічний напрям пов'язаний з експериментальною діяльністю Е.Мейо, який виокремлював дві системи взаємин у групі — формальну і неформальну, а також розкрив роль неформальної групи в задоволенні важливих соціальних потреб індивіда (прийняття, підтвердження, належність до групи). В основу школи – групової динаміки покладено – теорію поля К. Левіна, згідно з якою поведінка людини зумовлюється взаємодією соціальних і психологічних детермінантів. Дослідження функціонування груп із заданими характеристиками отримало назву – групової динаміки, оскільки проблематика аналізу зводилася до вивчення сукупності групових процесів: утворення і розвитку групи, умов її формування та ефективності діяльності, особливостей взаємозв'язку групи з індивідом та іншими групами. Психоаналітичний підхід базується на засадах психоаналізу З.Фрейда. Спільним для теорій, які виникли у межах цього підходу, є уявлення про групу як інваріант індивіда з його потребами, мотивами, цілями, які ним не усвідомлюються. Психоаналітичне дослідження групових процесів базується на теоретичному узагальненні даних психотерапевтичних або тренінгових груп, що не завжди правомірно і коректно. Інтераціоналістський підхід виходить з того, що групова поведінка зумовлюється взаємодією, активністю учасників групи та взаєминами між ними. Вихідною позицією аналізу є не окремий індивід, яку психоаналізі, а соціальний процес, який розглядається як інтерація (взаємодія) індивідів у групі чи в суспільстві.

Тема 8. Теорії лідерства та керівництва. Лідерство та керівництво

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				Балів (max)
			лк.	лаб.	пр.	СР	
Змістовний модуль 1 «Методика викладання психології у вищій школі»							

	Лекція №1	Предмет і проблематика соціальної психології	2				5
	Практична робота № 1	Предмет, завдання та методи соціальної психології			2		
	Самостійна робота № 1	Предмет, завдання та структура соціальної психології				12	8
	Лекція № 2-	Історія становлення та розвитку теорій соціальної психології	2				2
	Практичне заняття № 2	Головні напрямки розвитку сучасної західної соціальної психології			2		5
	Самостійна робота № 2	Становлення та історія розвитку соціальної психології як науки				12	4
	Лекція № 3	Соціальне становлення особистості як регулятор соціальної поведінки	2				2
	Практичне заняття № 3	Гуманістична психологія. Необіхевіористичний напрямок розвитку соціальної психології			2		10
	Самостійна робота № 3	Регулятивні механізми соціальної поведінки				12	10
	Лекція № 4	Гуманістичний напрямок соціальної психології. Сучасні теорії соціальної психології.	4			14	9
	Практичне заняття № 4	Сучасні теорії соціальної психології			4		10
	Самостійна робота № 4	Головні напрямки розвитку сучасної західної соціальної психології.				14	8
	Лекція № 5	Соціальна комунікація і міжособистісна взаємодія	2				2
	Практичне заняття № 5	Соціальна комунікація. Специфічні особливості комунікативного процесу.			2	14	5
	Самостійна робота № 5	Головні напрями розвитку сучасної західної соціальної психології.				12	4

	робота № 5					
	Лекція № 6	Група як соціально-психологічний феномен. Психологія великих груп та стихійних спільнот	2			1
	Практичне заняття № 6	Проблема групи у соціальній психології. Психологія великих груп.			2	5
	Самостійна робота № 6	Група як соціально-психологічний феномен. Психологія великих груп. та стихійних спільнот			12	4
	Лекція № 7	Психологія малих соціальних груп. Динамічні процеси в малій соціальній групі.	2			1
	Практичне заняття № 7	Психологія малих соціальних груп		2	2	5
	Самостійна робота № 7	Психологія малих соціальних груп. Динамічні процеси в малих соціальних групах.			12	4
	Лекція № 8	Теорії лідерства та керівництва. Лідерство і керівництво як форма управління соціальних груп.	2			
	Практичне заняття № 8	Лідерство та керівництво у малих соціальних групах			2	
	Самостійна робота № 8	Лідерство та керівництво як форма управління соціальних груп.				
Всього за змістовний модуль 1 – 150 год.			18	-	18	114
Екзамен						25
Залік						25
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.						

Поточний контроль – протягом кожного практичного заняття (до 3 балів). Підсумковий контроль за змістовний модуль (дистанційне тестування) – 2 модуля (ПМК 1 - 15балів, ПМК 2 – 15 балів).

Контроль самостійної роботи – протягом кожного заняття (СР 1 – 5 балів, СР 2 – 5 балів, СР 3 – 5 балів, СР 4 – 6 балів).

Підсумковий контроль – залік (25 балів).

10 Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції / 1 практичного заняття нараховується 1 бал. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача, у цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. При виявленні у матеріалах курсу помилок, у тому числі описок, некоректного подання ілюстрацій, тощо, здобувачі вищої освіти отримують заохочувальні бали – 0,2 бали за кожен помилку. Для цього необхідно на електронну адресу викладача надіслати наступну інформацію: назва документу в якому зроблено помилку, сторінка та абзац (номер таблиці / номер рисунку) де знаходиться ця помилка, опис помилки та вірний правопис / значення. За плагіат та некоректну поведінку, у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою по видам навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій і практичних занять	9
Участь у кейсах на практичних заняттях	18
Самостійна робота (оформлення результатів кейсів з практичних занять, підготовка статей та тез доповідей, аналіз інформаційних джерел)	53

Тестування за змістовними модулями 1 і 2	20
Екзамен	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 -64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Електронний навчально-методичний комплекс за навчальною дисципліною «Сучасні теорії соціальної психології» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни). URL: <https://surl.li/gxhnfu>

2. Методичної рекомендації до самостійної роботи за навчальною дисципліною «Сучасні теорії соціальної психології» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни). URL: <https://surl.li/uudhmm>

13 Список рекомендованої літератури

Основна

1. Групові ресурси подолання наслідків негативних соціальних явищ : практичний посібник / [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка]; за наук. ред. Л. Г. Чорної; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 98 с. <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/hr-res21.pdf>

2. Джуган Р.І. Соціальна психологія: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 51 с.

3. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020 URI: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/17174>
4. 15. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 688 с.
5. Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX – початок XX століття: навчальний посібник (хрестоматія) / Юлія Кальницька ; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 264 с. <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/kalnitska-pos21.pdf>
6. Лебон Г. Психологія людських спільнот: переклад Я. Мишанич. К.: Андронум, 2021. 224 с.
7. Оптимізація групової взаємодії в малих групах: посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко ; за наук. ред. П. П. Горностая ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 126 с. https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/Posibnyk_Group_2019_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B0.pdf
8. Психологія міжгрупової взаємодії у вимірах війни і миру: навчальний посібник / [Л. Г. Чорна, П. П. Горностай, В. І. Вус, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка]; за наук. ред. Л. Г. Чорної; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс ЛТД, 2023. 146 с. <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/psych-mizh-vz.pdf>
9. Підтримка стигматизовуваних меншин: соціально-психологічні технології : практичний посібник / Л. М. Коробка, В. О. Васютинський, В. Ю. Вінков та ін.; за науковою редакцією Л. М. Коробки; НАПН України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2022. 178 с. https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/psm_spt-2022.pdf
10. Поліщук В.М. Соціальна психологія: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2023. 217 с.
11. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
12. Соціальна психологія. 5-е вид. Чалдіні Р., Кенрік Д., Нейберг С. К., 2021. 341 с.
13. Соціальна психологія. Ануфрієва Н.М, Єрмакова Н.О., Зелінська Т.М. Каравела, 2023. 296 с.

14. Сурякова М. В., Панфілова Г. Б., Склянська О. В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): навч. посіб. Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 150 с.

15. Соціальний конфлікт: інноваційні комунікативні технології врегулювання: практичний посібник [Г. М. Бевз, І. В. Петренко, А. І. Гусев, В.І. Давидов, О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, О. Г. Цукур] / за наук. ред. Г.М. Бевз, І.В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. 144 с.
<https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/PetrenkoBevzPosibnik2020maket.pdf>

16. Слюсаревський М.М., Хазратова Н.В. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с.

ДОДАТКОВА

1. Зубіашвілі І. К., Лавренко О. В. Соціальна рефлексія як основа механізму економічної соціалізації особистості. Організаційна психологія. Економічна психологія. № 2 (26). 2022. 39-47.

2. Лебон Г. Психологія мас: переклад Я. Мишанич. К: Андронум, 2021. 138 с.

3. Поліщук В. М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39247/1/Polishchuk%20V.M.%20_Soc.psycuologie_IL.pdf.

4. Соціальна психологія: методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 053 «Психологія»/ Уклад. проф. Н. П. Гапон. ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 61 с.9.

5. Петренко І. Особливості комунікаційно-технологічного врегулювання соціальних конфліктів у різних сферах соціальної практики / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2020. Вип. 42 (45). С. 168-178. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/166/185>

6. Сурякова М.В., Панфілова Г.Б., Склянська О.В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): Навч. посібник [електронне видання]: Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 150 с.

7. Субашкевич І. Р., Шпагіна А. Д. Дослідження соціальнопсихологічних настроїв українців у період війни. Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: Психологія. № 33 (72). 2022. С. 2.

8. Татенко В. Колективна інтуїція як об'єкт соціально-психологічного дослідження / Наукові студії із соціальної та політичної психології. Вип. 47 (50) С. 9-18. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/208/224>

9. Чуніхіна С. Л. Здобутки і перспективи розвитку соціальної та політичної психології в Україні: досвід інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Вісник Національної академії педагогічних наук України 4.1 (2022). С. 42-53.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інститут соціальної та політичної психології. Національна академія педагогічних наук України. URL: <http://ispp.org.ua/>

2. European Association of Social Psychology. URL: <https://www.easp.eu/>

3. Соціальна психологія. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6801>

4. Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки». URL: <http://umo.edu.ua/serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki>

5. Науковий журнал «Соціальна психологія». URL: <https://www.sciencecommunity.org/uk/node/7255>

6. Asian Journal of Social Psychology. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/1467839x>

7. American Psychologist. URL: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>

8. The Journal of Social Psychology. URL: <https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current>

9. British Journal of Social Psychology. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20448309>

10. Journal of Personality and Social Psychology. URL: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/>